

KloakmesterNYT

Nr. 34 / November 2016

Byggeriets Kvalitetskontrol dropper nu helt alm. post, og går over til digital kommunikation med kunderne

De fleste virksomheder er efterhånden vant til, at den meste kommunikation med kunder og myndigheder m.v. foregår via e-mail.

Byggeriets Kvalitetskontrol har hidtil udsendt KloakmesterNYT og meddelelser om auditbesøg som både e-mail og almindelig post. Det må konstateres, at almindelig postomdeling efterhånden er blevet uforholdsmæssig besværlig, dyr og utrolig langsommelig.

Byggeriets Kvalitetskontrol har derfor besluttet, at udsendelse af KloakmesterNYT og meddelelser om auditbesøg fremover udelukkende sendes som e-mail.

Autoriserede kunder vil fortsat modtage en sms 1-3 dage før auditbesøget gennemføres.

Kontakt venligst Byggeriets Kvalitetskontrol på bk@byggekvalitet.dk eller tlf. 72 16 01 10, hvis du er i tvivl om vi har den korrekte e-mail adresse på virksomheden, eller hvis der ønskes modtagelse af KloakmesterNYT og meddelelser om audit på en anden eller på flere e-mail adresser.

For at være sikker på, at Byggeriets Kvalitetskontrol har registreret den korrekte e-mail adresse på virksomheden, vil vi ringe til jer inden næste lovpligtige auditbesøg.

Ajourføringskurser for kloakmestre og kloakrørlæggere m.v. i 2016/17

Byggeriets Kvalitetskontrol udbyder som sædvanligt også denne vinter ajourføringskurser for kloakmestre og kloakrørlæggere m.v.

Danske Kloakmestre og Kloaksektionen under Dansk Byggeri har hidtil hver for sig holdt deres egne seminarer hver vinter.

Byggeriets Kvalitetskontrol har ligeledes gennem de sidste 15 år, hver vinter gennemført ajourføringskurser for kloakmestre.

Som beskrevet i tidligere udsendt nyhedsinformation, har Byggeriets Kvalitetskontrol, Danske Kloakmestre og Kloaksektionen under Dansk Byggeri i år indgået et samarbejde som betyder, at deres seminarer og Byggeriets Kvalitetskontrols ajourføringskursus gennemføres den samme dag.

Dette samarbejde sker for at øge effektiviteten og samtidigt sikre en høj kvalitet i kurserne.

Det kan dog stadig frit vælges, om man vil deltage hele dagen, eller nøjes med at deltage om formiddagen henholdsvis eftermiddagen.

Man kan også deltage uanset om man er medlem af Kloaksektionen under Dansk Byggeri eller Danske Kloakmestre.

Det er heller ikke et krav, at man er kunde hos Byggeriets Kvalitetskontrol for at deltage.

Kloaksektionen under Dansk Byggeri og Danske Kloakmestre yder dog et økonomisk tilskud til egne medlemmer der deltager.

Byggeriets Kvalitetskontrol giver ligeledes rabat til egne kunder, der deltager i ajourføringskurset om eftermiddagen.

Der er allerede på nuværende tidspunkt mange tilmeldinger, og adskillige kursussteder er allerede fuldttegnet.

Som følge heraf er der oprettet ekstra kurser flere steder, se mulighederne for kursustilmelding i nedenstående link.

Tilmelding til kurset

Se mere om kursussteder, kursusbeskrivelse, priser og tilmelding [ved at klikke her](#)

Byggeriets Kvalitetskontrol udbyder derudover følgende 2 kurser i den kommende vintersæson:

- **Praktisk anvendelse af KLS systemet i autoriserede kloakfirmaer**
- **Certificeret Rottespærremontør**

På kurset i praktisk anvendelse af KLS systemet undervises der bl.a. i den fagligt ansvarliges ansvar, opgaver og beføjelser samt gennemgang af praktiske eksempler på, hvad en komplet sagsmappe vedrørende kloakarbejde bør indeholde.

Ved deltagelse og beståelse af kurset Certificeret rottespærremontør opfyldes rottebekendtgørelsens lovkraft til personer, der monterer rottespærre i en afløbsinstallation.

Tilmelding til kurserne

Se mere om kursusindhold, kursussteder, priser og tilmelding for de 2 kurser [ved at klikke her](#)

Deltag gratis på Dansk Byggeris IT messe 2017

Dansk Byggeri afholder IT messe den:

- 7. februar 2017 hos Teknologisk Institut, Taastrup
- 8. februar 2017 hos Teknologisk Institut, Aarhus.

Her kan du møde 25 af de bedste IT leverandører til Bygge- og Anlægsbranchen.

IT løsningerne spænder vidt, og der er mulighed for at høre indlæg fra både IT leverandører og entreprenører.

Som kunde hos Byggeriets Kvalitetskontrol kan du deltage gratis på IT messen.

Læs mere og tilmeld dig på www.it-messe.dk

Byggeriets Kvalitetskontrol tilbyder nu mindre virksomheder hjælp til, at opfylde arbejdsmiljølovens krav

Byggeriets Kvalitetskontrol får jævnligt forespørgsler fra mindre firmaer med under 10 ansatte. Henvendelsen drejer sig om hjælp til, at opfylde arbejdsmiljølovens krav til årlig arbejdsmiljødrøftelse mellem ledelse og medarbejdere, samt hjælp til gennemførelse af APV m.v.

Byggeriets Kvalitetskontrol har i forvejen et grundigt kendskab til reglerne i arbejdsmiljøloven samt indgående indsigt i arbejdsgange og -processer hos de tilsluttede autoriserede virksomheder.

Årlig arbejdsmiljødrøftelse

Der er i den seneste ændring af arbejdsmiljøloven kommet lovkrav om, at virksomheder med 1-9 medarbejdere skal holde en årlig drøftelse mellem virksomhedens ledelse og medarbejderne.

Den årlige arbejdsmiljødrøftelse omfatter alle væsentlige og mulige arbejdsmiljøproblemer der er i virksomheden. Der skal desuden være en systematik der sikrer, at der løbende arbejdes med forbedringer af arbejdsmiljøet. Konklusioner truffet ved den årlige arbejdsmiljødrøftelse skal noteres i en handlingsplan, og der skal følges op i virksomheden, med de handlinger der er besluttet.

Arbejdspladsvurdering (APV)

Arbejdsgiveren skal endvidere sørge for, at der udarbejdes en skriftlig APV af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen. Virksomhedens APV skal som minimum gennemgås og revideres hvert 3. år.

Handlingsplan fra arbejdsmiljødrøftelse og fra APV skal være tilgængelig for ledelse og medarbejdere samt Arbejdstilsynet.

Byggeriets Kvalitetskontrol tilbyder mindre firmaer konsulenthjælp indenfor følgende:

- Udarbejdelse af procedurer og skemaer til brug for årlig arbejdsmiljødrøftelse og APV som en integreret del af virksomhedens KLS system (*udføres som telefoninterview uden besøg hos virksomheden*)
- Gennemførelse af den lovpligtige årlige arbejdsmiljødrøftelse mellem ledelse og medarbejdere, samt udarbejdelse af handlingsplan for virksomhedens opfølgning (*besøg i virksomheden*)
- Registrering af udstyr, maskiner og kemiske stoffer. Udarbejdelse af arbejdspladsbrugsanvisninger, datablade, instruktioner (*besøg i virksomheden*)
- Gennemførelse af lovpligtig APV, udarbejdelse af handlingsplan for virksomhedens opfølgning (*besøg i virksomheden*)
- Audit af om virksomheden følger procedureerne for arbejdsmiljø (*foretages i kombination med audit hvert andet år af KLS systemet på kloakområdet*)

Sådan gør du hvis du ønsker konsulenthjælp indenfor arbejdsmiljø:

Kontakt vores lead auditor Johs. Pedersen på tlf. 24 59 81 91 eller e-mail jop@byggekvalitet.dk for at bestille konsulenthjælp, eller for at få flere oplysninger.

Du kan læse om vores tilbud [ved at klikke her](#)

Ønsker du hjælp, kan du lave en digital bestilling, og afkrydse hvilke emner du ønsker hjælp til [ved at klikke her](#)

Du vil derefter blive kontaktet af lead auditor Johs. Pedersen for nærmere aftale.

Kloakmestrenes TV inspektion (KTVI) satser på uddannelse af TV operatører

KTVI er i gang med en ændring af ordningens kravspecifikation. Bl.a. skal TV medier ikke længere indsendes til kontrol. Ordningens mål er stadig at højne kvaliteten af udførte TV inspektioner, ved at sætte fokus på uddannelse. Fremover bliver det obligatorisk for tilsluttede virksomheder, at deres TV operatører, deltager i et årligt 1 dags kursus, hvor en afsluttende prøve skal bestås.

Udover den øgede fokus på uddannelse er KTVI tilsluttede virksomheder tillige underlagt ekstern 3. parts kontrol, af en af Sikkerhedsstyrelsen godkendt kontrolinstans på kloakområdet.

Virksomheder der ønsker optagelse i KTVI, kan stadig nå det i 2016.

Virksomheder der har en operatør med gennemført AMU uddannelse i TV inspektion, kan tilmelde sig KTVI Operatør godkendelseskursus som afholdes den 12.12 2016.

Gennemførelse og beståelse af et Operatør godkendelseskursus er en forudsætning for optagelse i ordningen.

Yderligere information herom kan fås ved henvendelse via e-mail:

info@kloakmestrenestvinspektion.dk

CE mærkning af byggevarer

De afløbsmaterialer og komponenter kloakmestre bruger i forbindelse med udførelse af kloakarbejde, defineres efter de europæiske produktstandarder som en byggevare.

De fleste byggevarer er i dag omfattet af en europæisk produktstandard (EN Standard) og skal CE mærkes.

Der skal til CE mærkningen medfølge en såkaldt ydeevneerklæring, i daglig tale en "DoP"- afledt af den engelske betegnelse - Deklaration of performance.

Der er lovkrav om at bruge CE mærkede byggevarer, når der er en harmoniseret EN produktstandard for byggevaren.

Som eksempel kan nævnes EN 13564, der er en harmoniseret produktstandard for højvandslukkere til brug i bygninger.

Derfor skal højvandslukkere der bruges i bygninger, være CE mærkede efter denne standard.

Det er forbundet med en anselig bødestraf, at markedsføre, sælge eller bruge byggevarer uden den lovpligtige CE mærkning.

Ikke harmoniserede produktstandarder

Man skal være opmærksom på, at der stadig er en del produktstandarder, der **ikke** er harmoniserede, som det derfor er frivilligt, om man vil følge. Det er samtidigt forbudt at CE mærke efter frivillige standarder.

Som eksempel på **ikke** harmoniserede standarder kan nævnes EN 1401 for PVC rør og EN 1852 for PP rør.

Det ses ofte i udbudsmaterialet, at en bygherre stiller krav om, at henholdsvis PVC og PP rør skal være fremstillet og mærket i overensstemmelse med EN 1401 for PVC rør og EN 1852 for PP rør. I sådan en situation er det et bygherrekrav, at der anvendes rør, der er fremstillet efter en ikke harmoniseret standard.

Der er dog ingen garanti for, at rør der er fremstillet og mærket efter de nævnte standarder overholder alle danske krav. For at dokumentere dette, vælger de fleste producenter samtidigt, at få deres rør enten VA godkendt eller POLY mærket.

CE mærkede byggevarers ydeevne

Kloakmesteren bør sætte sig ind i en byggevarers ydeevne inden installation. Ydeevnen kan ses i ydeevneerklæringen (DoP), som er producentens deklaration af byggevarens styrke, holdbarhed, temperaturgrænse, anvendelsesmulighed m.v.

Producenten eller byggevarers forhandler i Danmark er forpligtet til, at levere ydeevneerklæring med når de sælger

byggevarer, eller henvise til en hjemmeside hvor ydeevneerklæringen er placeret.

Hvis en kloakmester overser en byggevarers ydeevne og derved anvender en byggevarer forkert, falder ansvaret for fejl og mangler tilbage på kloakmesteren

Som eksempel kan nævnes et tilfælde, hvor producenten i en CE ydeevneerklæring har deklareret en monteringsdybde for en bundfældningstank til maksimalt 1,50 meter under terræn.

Hvis kloakmesteren monterer tanken dybere, og tanken efterfølgende kollapser, hæfter kloakmesteren og er erstatningspligtig.

Det kan skyldes, at han ikke har sat sig godt nok ind i byggevarers ydeevne, og derfor ikke overholder den maksimale monteringsdybde.

Liste over byggevarer der skal CE mærkes

For at gøre det lettere, at finde ud af hvilke byggevarer der er omfattet af en harmoniseret EN produktstandard, har Byggeriets Kvalitetskontrol offentliggjort en liste over byggevarer til afløbsinstallationer, der er omfattet af en harmoniseret produktstandard, og hvor der er krav om CE mærkning og ydeevneerklæring.

Byggeriets Kvalitetskontrol holder løbende listen ved lige. Se listen [ved at klikke her](#)

Drifts- og vedligeholdelsesplaner på www.bygge kvalitet.dk er nu også med LAR beskrivelser

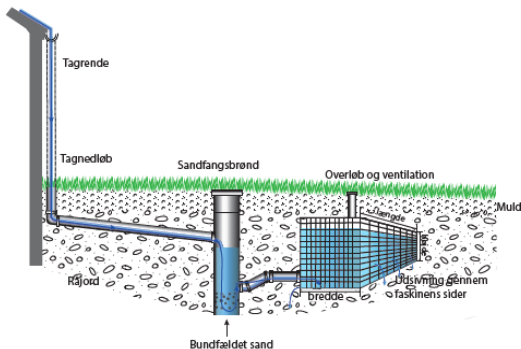
Det er et lovkrav, at der udarbejdes nødvendige vejledninger på dansk i brug, drift og vedligeholdelse af afløbsinstallationer.

Vejledningerne skal foreligge ved ibrugtagning af den færdige afløbsinstallation.

Vejledningerne omfatter ajourførte tegninger.

For at lette kloakmestrenes pligt til udarbejdelse af drifts- og vedligeholdelsesplaner, er der på www.bygge kvalitet.dk placeret en samling af generelle vejledninger i drift og vedligeholdelse, som er til fri afbenyttelse.

Samlingen af drifts- og vedligeholdelsesplaner er nu udvidet med hjælp fra regnvandskonsulent Kristoffer Sindby, så der nu også er en række vejledninger til LAR anlæg.

”Smart D/V Planer”

Samlingen af drifts- og vedligeholdelsesplaner er indrettet så smart, at du kan nøjes med, at afkrydse de vejledninger der aktuelt skal bruges ved afleveringen af en konkret afløbsinstallation. De valgte vejledninger kan udskrives, gemmes på egen pc eller sendes direkte som e-mail til kunden.

Se og hent ”Smart D/V” planer [ved at klikke her](#)

Sikkerhedsstyrelsen strammer kravene til kontrolinstansernes kontrol af den fagligt ansvarliges godkendelse

Kontrolinstansen har på auditbesøg hidtil skullet kontrollere, at virksomhedens fagligt ansvarlige generelt er godkendt af Sikkerhedsstyrelsen. Oveni er nu kommet, at kontrolinstansen også skal kontrollere, at den fagligt ansvarlige er godkendt som fagligt ansvarlig i den virksomhed der aktuelt besøges.

Alle autoriserede virksomheder har tidligere modtaget denne dokumentation (i E-boks) i form af en skrivelse fra Sikkerhedsstyrelsen. Byggeriets Kvalitetskontrol anbefaler virksomhederne, at have denne dokumentation klar, når kontrolinstansen kommer på auditbesøg.

Hvis dokumentationen fra Sikkerhedsstyrelsen er bortkommet, kan fornyet dokumentation indhentes ved, at sende en e-mail til sik@sik.dk og anmode om den manglende dokumentation.

Såfremt virksomheden ikke har dokumentation for den fagligt ansvarliges godkendelse klar, når kontrolinstansen kommer på auditbesøg, skal der rejses en afvigelse på forholdet.

Dom fra Vestre Landsret fratager husejere muligheden for lavtskyllende toiletter

Baggrund

Der er den 5. april 2016 i Vestre Landsret faldet dom i en retssag, hvor to sommerhusejere havde anlagt retssag mod Holstebro kommunes forsyningsselskab, Vestforsyning Spildevand, fordi de ikke lovligt kunne aflede deres spildevand ved gravitation fra grunden til det offentlige kloaksystem.

Vestforsyning Spildevand A/S havde forinden kloakeret et sommerhusområde i Vester Husby i Vestjylland, og i den forbindelse ført stik ind på hver sommerhusgrund.

Sommerhusejerne fik derefter påbud om tilslutning til det nyetablerede offentlige kloaksystem.

Efter påbuddet hyrede en del sommerhusejere en lokal autoriseret kloakmester til at udføre tilslutningsarbejdet. Kloakmesteren var vågen og kunne i flere tilfælde konstatere, at stikledningen var placeret så højt, at det ikke var muligt, at tilslutte ved gravitation med lovligt fald på mindst 20 o/oo fra de sommerhuse, der havde lavtskyllende toiletter med skyl på 2-4 liter.

Efter de almindeligt gældende regler skal forsyningsselskabet levere en stikledning i passende dybde. Det betyder, at det skal være muligt, at aflede spildevandet fra husets stueplan ved almindelig gravitation.

Som følge af den manglende mulighed for afledning fra stueplan ved gravitation, har de pågældende husejere nægtet tilslutning til den nye stikledning, idet de så ville have et ulovligt kloaksystem på grunden.

Vestre Landsrets begrundelse og resultat

Det er ubestridt, at der ved tilslutning kan ske afledning af spildevand fra stueplan ved gravitation, hvis toiletterne var indstillet til højt skyl på 3-6 liter, hvor ca. 12 o/oo er et tilstrækkeligt fald.

Der er således mulighed for tilslutning, og derfor er sommerhusejerne forpligtet til, at betale tilslutningsbidraget.

Den omstændighed at toiletterne er indrettet til lavt skyl på 2-4 liter, kan ikke føre til, at tilslutning kan undgås og at tilslutningsbidraget ikke er forfaldent til betaling.

Konklusion

Vestre Landsrets dom får som resultat, at en husejer ikke kan gøre gældende, at lavtskyllende toiletter som kræver større fald på ledningerne, er en lovlig begrundelse for, at undgå tilslutning til det offentlige kloaksystem.

Hvad bør kloakmesteren huske

For at undgå ansvarspådragelse ved lavtskyllende toiletter, kan det generelt anbefales kloakmesteren, at han tager forbehold for selvrensningsevnen ved kloakarbejde, hvor der ikke kan opnås mindst 20 o/oo fald på afløbsledningerne. Dette forbehold kan dokumenteres i en afvigelsesrapport.

Spørgsmål til vores svartjeneste

Vi får dagligt mange henvendelser fra kloakmestre m.v. med spørgsmål. Herunder er gengivet nogle af de spørgsmål og vores svar, som kan have generel interesse.

Spørgsmål

Er det tilladt at placere liggende kloakrør i isoleringslaget under gulvet?

Svar

Der er to forhold, man bør overveje inden kloakrør placeres i isoleringslaget. For det første skal man sikre, at rørene er tilstrækkeligt understøttet, hvilket er besværligt hvis rørene placeres i et isoleringslag af lecanødder eller lignende. For det andet vil kloakrørs placering i isoleringslaget svække isoleringen af bygningen. Her er det nødvendigt, at få bygherrens tilsagn

før kloakrørene placeres i isoleringslaget. Dette tilsagn kan dokumenteres i en afvigelsesrapport.

Spørgsmål

Er det tilladt at bruge grå PVC rør som afløbsledninger i jord under bygning?

Svar

I Danmark har vi tradition for, at bruge grå rør i bygning og rødbrune rør i jord, men der er ikke et lovkrav herom.

Hvis man af en eller anden grund ønsker, at bruge grå PVC rør i jord, bør man se på deres mærkning og hvilken EN produktstandard røret er fremstillet efter.

Mærkning:

- Rør der er mærket med et "B" må bruges i bygning **uden** jorddække
- Rør der er mærket med et "U" må bruges i jord **udenfor** bygning
- Rør der er mærket "BD" eller "UD" må bruges i bygning **med** jorddække

PVC rør der er fremstillet efter EN 1453, er til brug i bygning, både med og uden jorddække.

PVC rør der er mærket EN 1401, må kun bruges i jord.

Så svaret må være, at PVC rør der er mærket "BD" eller "UD" og enten EN 1453 eller EN 1401, kan bruges i jord under bygning, uanset hvilken farve de har.

Spørgsmål

Vi har fået oplyst af Sikkerhedsstyrelsen, at vores autorisation som kloakmester er bortfaldet, fordi vores fagligt ansvarlige er fratrukket sin stilling.

Er vi som autoriseret virksomhed forpligtet til, at informere Sikkerhedsstyrelsen på det tidspunkt den fagligt ansvarlige fratrukker stillingen?

Svar

Ja, en autoriseret virksomhed er forpligtet til, at informere Sikkerhedsstyrelsen i følgende situationer:

- Ved ændringer i de oplysninger, der er givet til Sikkerhedsstyrelsen da man søgte sin autorisation, fx hvis man ændrer adresse
- En ny fagligt ansvarlig tiltræder
- En fagligt ansvarlig fratræder
- Virksomheden ophører eller ikke længere ønsker at være autoriseret

Pligten til at oplyse Sikkerhedsstyrelsen om ændringer gælder også, hvis:

- Den fagligt ansvarlige er fraværende i mere end 6 på hinanden følgende uger
- Den nuværende fagligt ansvarlige fratræder uden umiddelbart at blive afløst af en ny fagligt ansvarlig

I de to sidstnævnte situationer er det vigtigt, at søge dispensation ved Sikkerhedsstyrelsen inden situationen med mistet autorisation opstår.

Vær opmærksom på, at der IKKE gives dispensation med tilbagevirkende kraft, hvis man ikke har fået søgt rettidigt.

Søger man for sent, vil Sikkerhedsstyrelsen lukke autorisationen og der skal herefter ansøges om den igen.

Spørgsmål

Er det tilladt at afkorte et kloakrør af plast med en fukssvans?

Svar

Ja, plastrør må gerne afkortes med en fukssvans når følgende overholdes. Røret skal afkortes vinkelret og spidsenden rejfes bagefter med en fil

eller rasp ned til halv godstykkelse i en vinkel på 15 grader.

Det ses desværre alt for ofte, at afkortning med fukssvans er udført skævt og uden eller

for lidt rejfning. Det giver en kant inde i røret, som rotter kan bruge til at gnave sig ud af røret. Skæve afkortninger bliver også afsløret ved en TV inspektion, hvilket betyder at kloakmesteren må gøre arbejdet om.

Derfor anbefales det, at bruge en rigtig rørskærer til arbejdet.

Spørgsmål

Kommunen/forsyningselskabet oplyser, at opstemningskoten i hovedkloaksystemet overalt i kommunen er fastsat til terræn.

Betyder det, at jeg som kloakmester i forbindelse med udførelse af nye afløbsinstallationer skal sørge for, at højvandssikre alle afløb i bygninger der ligger under terrænniveau?

Svar

Tidligere var kravet som vist på ovenstående skitse, at højeste opstemningsniveau i hovedkloaksystemet var lig med toppen af hovedledningen + et tillæg på 30 cm.

Dette er der i kloakmesteruddannelsen undervist efter i mange år tilbage.

Klimaforandringerne vi har oplevet de senere år med heftigere og oftere regnskyl, har fået mange kommuner til at ændre opstemningsniveauet, så det nu angives til lig med terræn.

Af bygningsreglementet (BR15) fremgår det, at bygningsejeren skal sikre sin ejendom mod opstigende vand fra det offentlige kloaksystem.

Det må få den konsekvens, at afløbsinstallationer i bygning placeret under terrænniveau generelt skal sikres mod opstemning.

Det kan gøres enten ved højvandsslukke eller pumping.

Det er bygningsejeren og ikke kloakmesteren der har ansvaret for, at beskytte egen bygning mod opstigende vand.

Kloakmesteren bliver dog betragtet som en fagekspert på området, og det kan med rimelighed forventes, at han oplyser bygningsejeren, hvis der er afløbsinstallationer i bygningen der skal beskyttes mod opstemning. Det kan derfor være ansvarspådragende for kloakmesteren, hvis han undlader at informere bygningsejeren om forhold, der kan forventes han har viden om.

Spørgsmål

Er det autoriseret kloak eller autoriseret vvs arbejde, at montere en afløbsrende i en bruseniche i et badeværelse i husets stueplan.

Svar

En afløbsrende er et gulv afløb, og montering af gulv afløb i gulve i husets stueplan mod jord er kloakarbejde, og monteringen må således kun udføres af en virksomhed med autorisation som kloakmester.

Spørgsmål

Hvor dybt skal et omfangsdræn om en kælder placeres?

Svar

Bundløbet i omfangsdrænet må ikke placeres højere, end undersiden af det kapillarbrydende lag under kældergulvet og skal desuden være minimum 300 mm under kældergulvet.

Priser for audit i 2017

Priser for auditbesøg m.v. reguleres hvert år pr. 31. december. Prisliste for 2017 kan ses på www.bygge kvalitet.dk senest ved årets udgang.

Med tak for samarbejdet det forløbne år, ønsker Byggeriets Kvalitetskontrol hermed alle kunder og samarbejdspartnere en god jul og et godt nytår.

